

Zaaknummer : 01127367
Ons Kenmerk : ODH1446883
Datum : 23-7-2025

Beschikking Omgevingswet - Flora- en fauna-activiteit

Onderwerp

Op 21 januari 2025 hebben wij een aanvraag om omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit ontvangen als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet. De aanvraag is ingediend namens Woonkracht10. De aanvraag is ingediend voor de volgende vergunningplichtige handelingen:

- het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving;
- het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving.

De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden aan de Stellingmolen 25 - 199 (oneven) en 200 - 318 (even) te Papendrecht. De omgevingsvergunning wordt aangevraagd voor de periode 1 juni 2025 tot en met 1 juni 2030.

Besluit

Wij besluiten:

- de aangevraagde omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit te **verlenen** aan Woonkracht10;
- de in het vervolg van deze beschikking opgenomen voorschriften te verbinden aan deze omgevingsvergunning;
- de onder “Relevante documenten” genoemde stukken onderdeel te laten zijn van deze omgevingsvergunning;
- dat deze omgevingsvergunning geldig is vanaf de dag na bekendmaking tot en met 1 juni 2030.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

D.C.G. Ruseler, MSc
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Appendices

1. Appendix I *Locaties aangetroffen verblijfplaatsen.*
2. Appendix II Alternatieve voorzieningen.

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemeen

1. De vergunninghouder dient:
 - a. de start van de flora- en fauna-activiteit (waaronder ook het ongeschikt maken) uiterlijk twee weken van tevoren te melden;
 - b. het ecologisch werkprotocol bij de startmelding mee te sturen;
 - c. relevante wijzigingen in de uitvoering uiterlijk één maand van tevoren te melden. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen; en
 - d. de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week voor de beëindiging te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen, Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres toezichtnatuur@ozhz.nl onder vermelding van 'Flora- en fauna-activiteit'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.

2. De vergunninghouder dient, met inachtneming van de voorschriften in deze omgevingsvergunning, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis' van 20 juni 2025.
3. Indien één of meerdere in voorschrift 2 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit voor de betreffende soort(en) te worden getroffen. Deze maatregelen dienen, uiterlijk één maand voorafgaand aan de uitvoering ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd. De alternatieve maatregelen mogen na goedkeuring worden toegepast.
4. De vergunninghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel en eenieder die betrokken is bij de uitvoering van het project op de hoogte is van de voorschriften en maatregelen in deze omgevingsvergunning en dat ze toegepast worden.
5. De uitvoering van alle mitigerende en compenserende maatregelen dient te worden begeleid door een ecologisch deskundige¹ op het gebied van de aangevraagde beschermde soorten.
6. Er dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld. Hierin dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a. de contactgegevens van de begeleidende ecologisch deskundige(n);
 - b. hoe omgegaan wordt met de voorwaarden zoals opgenomen in de voorschriften;
 - c. de locaties van de huidige verblijfplaatsen binnen het plangebied (inclusief foto- en/of kaartmateriaal);
 - d. een omschrijving en planning van de uit te voeren werkzaamheden;
 - e. de mitigerende en compenserende maatregelen (inclusief foto- en/of kaartmateriaal); en

¹ Een ecologisch deskundige is iemand die ecologisch advies geeft en/of werkzaamheden begeleidt op het gebied van leefgebieden en (beschermde) soorten. Deze persoon heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis, voortkomend uit of vergelijkbaar met een afgeronde mbo-, hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt Nederlandse ecologie. De ecologisch deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek uit te kunnen voeren en advies te kunnen geven. Deze persoon:

(her)kent de functionaliteit van leefgebieden van (beschermde) soorten;
heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeks- en monitoringsmethoden;
kan resultaten onderbouwd rapporteren en ecologische werkprotocollen uitwerken;
kan anticiperen op en heeft voortschrijdend inzicht in het uitvoeren van ecologisch werk in de praktijk;
kan specifieke ecologische maatregelen toepassen en begeleiden;
kan aanvragen gericht op soortenbescherming opstellen of daarbij ondersteunen;
zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij Nederlandse natuurorganisaties, (semi)overheidsinstanties of een (ecologisch) adviesbureau dat bij voorkeur is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

- f. de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt.
- 7. Er dient door de ecologisch deskundige een logboek te worden bijgehouden van de ecologische begeleiding. Hierin dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a. een verslag van de uitvoering en begeleiding van de mitigerende en compenserende maatregelen (inclusief foto- en/of kaartmateriaal);
 - b. een overzicht van de uitgevoerde controles en de (weer)condities waaronder deze hebben plaatsgevonden; en
 - c. de ecologische onderbouwing van de vrijgave van het plangebied voor de start van de werkzaamheden.
- 8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een exemplaar van deze omgevingsvergunning, het ecologisch werkprotocol en het logboek op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.
- 9. De voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Hiervoor geldt:
 - a. voor tijdelijke voorzieningen: binnen twee weken na de inwerkingtreding van deze omgevingsvergunning; en
 - b. voor permanente voorzieningen: minimaal één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.
- 10. De werkzaamheden mogen pas starten als tenminste een termijn van vier weken, na de inwerkingtreding van deze omgevingsvergunning, in acht is genomen. Een uitzondering hierop zijn de maatregelen voor het ongeschikt maken van de bebouwing, vastgelegd in voorschriften 11, 12 en 13.

Soortspecifieke voorschriften

- 11. Voordat gestart mag worden met de werkzaamheden, dient de bebouwing ongeschikt gemaakt te worden voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Aan het ongeschikt maken zijn de volgende voorwaarden verbonden:
 - a. het ongeschikt maken dient te worden uitgevoerd tussen 15 april tot en met 15 augustus of tussen 1 oktober en 15 oktober. Dit is buiten de kwetsbare paar- en winterperiode van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis;
 - b. de bebouwing dient in zijn geheel ongeschikt gemaakt te worden door exclusion flaps te plaatsen op alle openingen;
 - c. indien de openingen, zoals genoemd onder sub b, van een gevel intern met elkaar in verbinding staan is het toegestaan om deze ongeschikt te maken door middel van weringsborstels, rondschuim of compriband zonder plakranden. Dit onder de voorwaarde dat tenminste elke drie strekkende meter een exclusion flap dient te worden toegepast;
 - d. het gebruik van materialen voor het ongeschikt maken waarin vleermuizen verstrikt kunnen raken of aan vast kunnen plakken of zichzelf aan kunnen verwonden, zoals (steiger)netten, glaswol of purschuim, is niet toegestaan;
 - e. de maatregelen waarmee de bebouwing ongeschikt is gemaakt, dienen gedurende minimaal vijf dagen met gunstige weersomstandigheden te worden ingezet waarvan drie dagen aaneengesloten moeten zijn. Van een dag met gunstige weersomstandigheden is sprake als het anderhalf uur voor zonsondergang tot en met twee uur na zonsondergang 10 graden en droog is met een windkracht van maximaal 3 Bft;
 - f. na het ongeschikt maken en met inachtneming van de vereiste dagen met gunstige weersomstandigheden, dient een controlebezoek te worden uitgevoerd door de ecologisch deskundige met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing uit te sluiten;
 - g. bij het ongeschikt maken in het najaar (1 september tot en met 15 oktober) geldt aanvullend op sub e en f dat het controlebezoek uiterlijk moet zijn uitgevoerd op 15 oktober;

- h. bij een lange tijd tussen het ongeschikt maken en de start van de werkzaamheden, dient de bebouwing na het ongeschikt maken permanent afgesloten te worden voor vleermuizen. De materialen die hiervoor gebruikt worden, dienen te voldoen aan sub d en moeten voldoende stevig zijn om langdurig de weersomstandigheden te kunnen weerstaan. Binnen twee weken voor de start van de werkzaamheden, dient een controle op functionaliteit van de weringsmaatregelen te worden uitgevoerd. Indien er gebreken worden geconstateerd, dient er contact opgenomen te worden met de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid voor de voortgang;
 - i. na het controlebezoek bepaalt de ecologisch deskundige of het plangebied mag worden vrijgegeven voor het starten van de werkzaamheden.
12. De tijdelijke en permanente voorzieningen dienen functioneel te zijn gedurende de periode waarvoor ze worden ingezet. De voorzieningen worden minimaal één keer per jaar gecontroleerd om de functionaliteit te waarborgen. Indien blijkt dat de voorzieningen niet naar behoren functioneel zijn dienen deze zo snel mogelijk te worden hersteld, hierbij dient te worden voorkomen dat aanwezige vleermuizen worden verstoord. De tijdelijke voorzieningen moeten zich ten alle tijden buiten de invloedssfeer bevinden van de werkzaamheden.
13. Na afronding van de werkzaamheden mogen de tijdelijke voorzieningen verwijderd worden wanneer aan de volgende voorwaarden is voldaan:
- a. de permanente voorzieningen dienen functioneel te zijn;
 - b. de gewenningsperiode voor zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis is in acht genomen. Dit betreft een periode van drie maanden, waarbij enkel de maanden april tot en met oktober meetellen; en
 - c. indien blijkt dat een tijdelijke voorziening in gebruik is, mag deze uitsluitend verwijderd worden buiten de kwetsbare periode van de betreffende soort en functie zoals hierboven genoemd, en nadat door de ecologisch deskundige is vastgesteld dat de voorziening uit eigen vrije beweging is verlaten.

Aanwijzingen voor gebruik

- Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de soorten en flora- en fauna-activiteit die in dit besluit genoemd zijn en voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze omgevingsvergunning zelf niet anders aangegeven is.
- Indien de vergunninghouder de onderhoudsverplichting van gerealiseerde maatregelen wenst over te dragen aan een derde, dan moet de vergunninghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.
- Indien de vergunninghouder deze omgevingsvergunning wil overdragen, geldt op grond van artikel 5.37, tweede lid, van de Omgevingswet een informatieplicht. De huidige vergunninghouder dient ten minste vier weken voorafgaand aan de wijziging het bevoegd gezag hierover te informeren. Hierbij dienen de gegevens te worden verstrekt zoals genoemd in artikel 7.216 van de Omgevingsregeling.
- Indien de vergunninghouder deze omgevingsvergunning wil verlengen, dient tijdig en bij voorkeur zes maanden voorafgaand aan het aflopen van de geldigheidstermijn een aanvraag te worden gedaan via het Omgevingsloket. De aanvraag dient te voldoen aan de indieningsvereisten.

Zorgplicht en ongewoon voorval

In de Omgevingswet zijn algemene zorgplichten opgenomen voor de fysieke leefomgeving. Voor alle van nature in het wild levende planten en dieren en hun leefgebied geldt daarnaast de specifieke zorgplicht zoals opgenomen in artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving. In het kader van de specifieke zorgplicht dient onder meer rekening gehouden te worden met broedgevallen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Ook dient u rekening te houden met het onverwijld melden van een ongewoon voorval als bedoeld in artikel 11.34 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Dit geldt als er tijdens de uitvoering van flora- en fauna-activiteiten een gebeurtenis plaatsvindt die direct gevolgen heeft voor de natuur. In dat geval dient u direct contact op te nemen met de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (voorschrift 1).

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 21 januari 2025 hebben wij een aanvraag om omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit ontvangen als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet. De aanvraag is ingediend namens Woonkracht10. De aanvraag betreft het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden, gelegen aan de Stellingmolen 25 - 199 (oneven) en 200 - 318 (even) te Papendrecht met DSO-nummer 20250121 00835 000. De werkzaamheden staan gepland te starten op 1 september 2025 en duren naar verwachting tot uiterlijk 31 december 2026. De omgevingsvergunning is aangevraagd voor de periode 1 juni 2025 tot en met 1 juni 2030.

Relevante documenten

Bij de aanvraag zijn de volgende gegevens ingediend, die gebruikt zijn voor de inhoudelijke beoordeling:

- Het verzoek, DSO, 20250121 00835 000, 21 januari 2025 (ODH1281903);
- Quicksan, Ecoresult B.V., ER20230684QSV01, 23 januari 2024 (ODH1281899);
- Nader onderzoek, Ecoresult B.V., ER20230684NOV02, 6 januari 2025 (ODH1281890);
- Activiteitenplan, Ecoresult B.V., ER20241379APV01, 20 januari 2025 (ODH1281892);
- Energetisch advies, Meetmij B.V., Complex 020, 20 september 2024 (ODH1281901);
- Gevel inspectie, Thor Logical, 30 april 2020 (ODH1281897);
- Rapportage Brandveiligheid, Vgib, WK10_823_020_Brandveiligheid Stellingmolen_DO_240620, 20 juni 2024 (ODH1281894).

Procedure

Reguliere voorbereidingsprocedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 16.64 van de Ow zijn toegepast op deze aanvraag. Overeenkomstig artikel 16.57 van de Ow is kennisgegeven van de aanvraag via www.officielebekendmakingen.nl.

Beslistermijn

Gelet op artikel 16.64, eerste lid, van de Ow is de termijn voor de afhandeling van de aanvraag acht weken. Met toepassing van artikel 16.64, tweede lid, van de Ow hebben wij deze termijn op 25 februari 2025 met zes weken verlengd.

Ontvankelijkheid

Na ontvangst van de aanvraag hebben wij deze getoetst op volledigheid. In de Omgevingsregeling zijn naast algemene ook specifieke indieningsvereisten opgenomen waar een aanvraag omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aan dient te voldoen. Ook hebben wij getoetst of de aangeleverde gegevens voldoende zijn voor de voorbereiding van de beschikking en het inhoudelijk beoordelen van de aanvraag.

Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoet aan de wettelijke indieningsvereisten en voldoende informatie bevat voor een inhoudelijke beoordeling van de gevolgen van de flora- en fauna-activiteit op de betrokken beschermde soort(en).

Bevoegd gezag

De flora- en fauna-activiteit wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 5.10, eerste lid, aanhef en onder e, van de Ow, artikel 11.24 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) en artikel 4.6, eerste lid, aanhef en onder e, van het Omgevingsbesluit zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Participatie

De opzet en uitkomsten van het participatieproces zijn op grond van artikel 7.4 van de Omgevingsregeling onderdeel van de aanvraag. Bij deze aanvraag heeft geen participatie plaatsgevonden.

Inwerkingtreding

Artikel 16.79, eerste lid, aanhef en onder a, van de Ow bepaalt dat een omgevingsvergunning in werking treedt met ingang van de dag na de dag waarop het besluit is bekendgemaakt. In artikel 16.79, tweede lid, van de Ow staat dat in afwijking van het eerste lid het bevoegd gezag in de omgevingsvergunning bepaalt dat die in werking treedt met ingang van de dag waarop vier weken zijn verstreken sinds de dag van bekendmaking of terinzagelegging als naar zijn oordeel:

- a. het verrichten van de activiteit die de omgevingsvergunning mogelijk maakt binnen die vier weken kan leiden tot een wijziging van een bestaande toestand die niet kan worden hersteld; en
- b. de regels over het verlenen van de omgevingsvergunning ertoe strekken die bestaande toestand te beschermen.

Onomkeerbare activiteiten, namelijk de renovatiewerkzaamheden, mogen slechts worden uitgevoerd nadat een termijn van vier weken, na bekendmaking van dit besluit, verstreken is.

Om te voorkomen dat binnen vier weken na inwerkingtreding van deze omgevingsvergunning onomkeerbare gevolgen kunnen optreden voor de vleermuizen is in voorschrift 10, 11 en 12 geborgd dat, de werkzaamheden in deze periode nog niet mogen starten, maar vooruitlopend wel ongeschikt gemaakt mag worden.

Een voorwaarde is dat het plangebied ongeschikt gemaakt wordt door maatregelen te treffen die omkeerbaar zijn. Dit zijn maatregelen die weer verwijderd kunnen worden, waardoor de verblijfplaatsen weer beschikbaar komen, bijvoorbeeld exclusion flaps, aangezien dit geen onomkeerbare schade veroorzaakt aan de verblijfplaatsen.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Ow, waarin is opgenomen dat het verboden is om aangewezen flora- en fauna-activiteiten uit te voeren zonder omgevingsvergunning. In het Bal worden deze flora- en fauna-activiteiten benoemd en zijn de beschermingsregimes opgenomen voor inheemse planten en dieren. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Het tweede regime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. De aanvraag is tevens getoetst aan de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De omgevingsvergunning is aangevraagd voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis, dit zijn van nature in Nederland in het wild levende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn. De ruige dwergvleermuis is ook opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern.

Paragraaf 11.2.3 van het Bal, met betrekking op de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn, bepaalt voor welke flora- en fauna-activiteiten met gevolgen voor plant- en diersoorten een omgevingsvergunning nodig is. Artikel 8.74k van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een omgevingsvergunning. Op grond van artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder b en d, van het Bal geldt een verbod op het uitvoeren van flora- en fauna-activiteiten zonder omgevingsvergunning voor:

- het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis;
- het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

Op grond van artikel 8.74k, eerste lid, van het Bkl wordt een omgevingsvergunning slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing voor het verrichten van de activiteit bestaat;
- de activiteit nodig is omdat tenminste één van de belangen genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bkl aan de orde is; en
- de activiteit geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Tot slot geldt voor alle inheemse soorten in alle gevallen de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 van het Bal). Het gaat dan zowel om beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een omgevingsvergunning is verleend. In de specifieke zorgplicht wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

Beoordeling

Natuurwaardenonderzoek en vergunningplicht

Woonkracht10 is voornemens om werkzaamheden uit te voeren in het plangebied gelegen aan Stellingmolen 25 - 199 (oneven) en 200 - 318 (even) te Papendrecht. Samengevat zijn de voorgenomen werkzaamheden als volgt:

- Het renoveren van gevelmetselwerk;
 - o Het aanbrengen van spouwankers;
 - o Het aanbrengen van waterkeringen.
- Het herstellen of verbeteren van de hemelwaterafvoer;
- Het herstellen of verbeteren van de ventilatievoorzieningen in de kruipruimte;
- Het aanbrengen van spouwankers;
- Het overlagen van de dakbedekking van het platte dak;
- Het isoleren van het platte dak;
- Het isoleren van de dakdozen van het hellende dak;
- Het vervangen van de gevelbeplating van de topgevels;
- Het uitvoeren van het buitenschilderwerk;
- Het plaatsen van ventilatieroosters in de gevelkozijnen;
- Het plaatsen van HR++ beglazing en het vervangen van ramen en deuren;
- Het aanbrengen van brandwerende beplating aan de binnenzijde;
- Het vervangen van dakramen;
- Het vervangen van dakkapellen;
- Het vervangen van badkamers, keukens en toiletten;
- Het vervangen van kitwerk in de gevels;
- Het aanbrengen van spouwventilatie door het maken van open stootvoegen;
- Het reinigen van de gevel (metselwerk, beton, beplating);
- Het vervangen van de beplating van borstweringen bij kozijnen op galerijen;
- Het isoleren van de beganegrondvloer;
- Het vervangen van de buitenplafonds van de loggia's.

Om te bepalen of sprake is van een vergunningplichtige flora- en fauna-activiteit heeft natuurwaardenonderzoek plaatsgevonden. In 2024 is een quickscanonderzoek uitgevoerd. In 2024 heeft nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis binnen het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol (2021). Daarmee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is en de functies van het plangebied voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis voldoende in kaart zijn gebracht.

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn in het plangebied aangetroffen. In het plangebied zijn negen verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen, waarvan drie jaarrond gebruikte verblijfplaatsen, vier zomerverblijfplaatsen en twee paarverblijfplaatsen. Van de ruige dwergvleermuis zijn vijf paarverblijfplaatsen waargenomen in het plangebied. In Appendix I *Locaties aangetroffen verblijfplaatsen* zijn de exacte locaties van de verblijfplaatsen weergegeven. Van zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis is bekend dat deze in milde winters voor één of enkele individuen gebruikt kunnen worden als winterverblijfplaats. Met de geplande werkzaamheden gaan deze verblijfplaatsen verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Deze schadelijke handelingen zijn vergunningplichtig op grond van artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder b en d, van het Bal.

Belangenonderbouwing

De omgevingsvergunning is aangevraagd op grond van het belang 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bkl.

Het belang van de voorgenomen werkzaamheden is in de aanvraag toegelicht in het document Activiteitenplan en ter onderbouwing zijn bij de aanvraag de volgende documenten aangeleverd:

- Energetisch advies, Meetmij b.v., Complex 020, 20 september 2024 (ODH1281901);
- Gevel inspectie, Thor Logical, 30 april 2020 (ODH1281897);
- Rapportage Brandveiligheid, Vgib, WK10_823_020_Brandveiligheid Stellingmolen_DO_240620, 20 juni 2024 (ODH1281894).

Samengevat gaat het om het volgende:

Energietransitie

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat de gebouwde omgeving in Nederland in 2050 energieneutraal is. Dat betekent dat er 7 miljoen huur- en koopwoningen, laagbouw en hoogbouw, rijtjeswoningen en vrijstaande huizen, energieneutraal gemaakt moeten worden. Het gaat om woningen uit de jaren 1960-1970, met energielabels variërend van A tot en met G. Alleen door vergaande verduurzaming van de bestaande woningvoorraad kan dit doel worden bereikt. Door de werkzaamheden worden de energielabels verbeterd naar een label variërend van label A tot en met C. Nederland heeft ingestemd met het Klimaatakkoord van Parijs dat als centraal doel heeft het reduceren van CO₂-uitstoot. De geplande werkzaamheden dragen bij aan de reductie van CO₂ uitstoot en daarmee aan de internationale en nationale klimaatdoelstellingen om klimaatverandering tegen te gaan. Klimaatverandering heeft negatieve effecten op volksgezondheid en de openbare veiligheid.

Het terugdringen van de CO₂-uitstoot is essentieel voor het beperken van klimaatverandering en dient daarmee een groot openbaar belang, onder meer op het vlak van veiligheid, natuurbescherming, welzijn en welvaart.

Vocht en tocht

De complexen binnen het plangebied zijn verouderd en voldoen derhalve niet meer aan de gestelde wettelijke eisen omtrent isolatie en ventilatie. Uit de inspecties en onderzoeken is naar voren gekomen dat sprake is van vocht- en tochtproblemen. Vocht en tocht veroorzaken schimmels in de woningen. Er bestaat een samenhang tussen de aanwezigheid van vocht en schimmel in de woning enerzijds en een verhoogd voorkomen van astma en ademhalingsproblemen bij kinderen en volwassenen zoals astma, anderzijds². Door de isolatie en ventilatie te

² <https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/609300022.pdf>
ODH1446883

verbeteren kunnen deze vocht- en tochtproblemen worden verholpen. Zodoende zijn de werkzaamheden in het belang van de volksgezondheid.

Slechte bouwkundige staat

Uit het gevelinspectierapport van Thor Logical (2020) is gebleken dat het huidige voegwerk van het wooncomplex aan de Stellingmolen in Papendrecht niet meer voldoet aan de landelijk toegepaste eisen voor voegwerk in de buitensituatie. Ook zijn in de kopgevels te weinig spouwankers aanwezig. In de huidige staat vormt de bebouwing een risico voor de openbare veiligheid. In het recente verleden hebben zich instortingen voorgedaan van het gevelmetselwerk van met name hoge (woon)gebouwen ('baksteenregen'). De oorzaak van deze instortingen bleek te liggen in een sterke achteruitgang van de kwaliteit van het metselwerk, meestal gecombineerd met al dan niet ernstige corrosie dan wel volledig functieverlies van de spouwankers. Door uitvoeren van de beoogde werkzaamheden wordt dit risico voor de openbare veiligheid weggenomen.

Brandveiligheid

Het wooncomplex Stellingmolen voldoet niet meer aan de huidige brandveiligheidseisen zoals vastgelegd in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Uit het brandveiligheidsrapport van Vgib (2024) blijkt dat onder andere woningscheidende vloeren en daken onvoldoende brandwerend zijn uitgevoerd, schachten open zijn op vloerniveau en doorvoeren van leidingen niet brandwerend zijn afgedicht. Daarnaast zijn diverse deuren, kozijnen en ventilatieroosters niet brandwerend, wat de compartimentering tussen woningen en vluchtwegen onvoldoende maakt. Deze gebreken brengen het complex onder het vereiste niveau van 30 minuten weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag (WBDBO).

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat de aan de aanvraag ten grondslag gelegde wettelijke belangen voldoende zijn onderbouwd om de negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het doel het project is het renoveren en verduurzamen van het complex 020a/b, Stellingmolen 25 - 199 (oneven) en 200 - 318 (even) te Papendrecht. In de aanvraag is aangegeven welke alternatieven zijn overwogen en is een onderbouwing gegeven waarom deze alternatieven geen andere bevredigende oplossing zijn.

Locatie

Het project is locatiegebonden aangezien het gaat om het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden welke uitgevoerd dienen te worden om de problemen in slechte isolatie en vocht en schimmels op te lossen.

Inrichting en werkzaamheden

De voorgenenen werkzaamheden aan het complex Stellingmolen bestaan uit noodzakelijk onderhoud en verduurzaming. Er worden geen wijzigingen aangebracht aan de inrichting van het plangebied. Alternatieve werkwijzen, zoals het uitvoeren van beperkt onderhoud alleen, zijn niet voldoende omdat deze het gebouw niet toekomstbestendig maken en binnen tien jaar alsnog ingrijpende maatregelen vereisen. Geen onderhoud uitvoeren leidt tot verdere achteruitgang van de bouwkundige staat, met als gevolg dat het gebouw over 15 tot 20 jaar mogelijk gesloopt moet worden. De staat van de bebouwing is niet dermate slecht dat volledige sloop- en nieuwbouw nodig of voordeliger is. De gekozen aanpak voorkomt kapitaalvernietiging, verlengt de levensduur van het gebouw met circa 25 jaar en is daarmee de meest duurzame en verantwoorde optie.

Wat betreft de werkzaamheden worden alle mogelijke compenserende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de soorten te verminderen, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol.

Planning

Bij de planning van de werkzaamheden is rekening gehouden met de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Daarmee worden mitigerende maatregelen getroffen om effecten op de soorten te verminderen.

Conclusie

Met de gekozen werkwijze, planning en periode van uitvoering, wordt schade aan de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen. Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering is voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing aanwezig is.

Staat van instandhouding

Om een omgevingsvergunning te mogen verlenen, mag kortgezegd de staat van instandhouding van de aangevraagde beschermde soort(en) niet verslechteren. Onderdeel van deze toetsing is ook of er mogelijk sprake is van cumulatieve effecten.

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis komen verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Papendrecht.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is de meest algemene vleermuissoort in Nederland en komt voor in vrijwel alle typen landschappen, waaronder stedelijke gebieden. De staat van instandhouding op landelijk niveau is als 'onbekend' geclassificeerd, ondanks de brede verspreiding en hoge aantallen. Dit komt doordat er onvoldoende betrouwbare gegevens beschikbaar zijn over populatietrends en habitatkwaliteit. Wel wordt geschat dat de Nederlandse populatie uit enkele honderdduizenden tot mogelijk meer dan een miljoen individuen bestaat, met een stabiele of licht positieve trend volgens het NEM-meetprogramma.

Op regionale schaal, zoals in Zuid-Holland en specifiek in Papendrecht, blijkt uit waarnemingen in de NDFF en uit meerdere onderzoeken van Ecosresult B.V. dat de soort breed verspreid voorkomt. In de afgelopen vijf jaar zijn er in en rond Papendrecht meerdere clusters van waarnemingen gedaan, en zijn vaste rust- en verblijfplaatsen aangetroffen in aangrenzende straten van het plangebied. Binnen het plangebied zijn meerdere verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis waargenomen. Deze maken deel uit van een groter netwerk in de omgeving. Hoewel deze verblijfplaatsen verdwijnen door de werkzaamheden, wordt dit direct gecompenseerd door mitigerende maatregelen buiten het plangebied. Hierdoor blijft de functionele leefomgeving behouden en wordt op lange termijn zelfs een toename van de lokale populatie verwacht.

Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis is een minder algemene soort in Nederland en staat bekend als een langeafstandstrekker. In de zomer worden vooral mannetjes waargenomen, terwijl vrouwtjes vermoedelijk verder naar het oosten trekken. De Zoogdiervereniging geeft aan dat er geen aanwijzingen zijn voor een ongunstige staat van instandhouding, maar een formele beoordeling ontbreekt. De landelijke populatie is kleiner dan die van de gewone dwergvleermuis, maar exacte aantallen zijn niet bekend. De soort wordt vooral in het najaar waargenomen tijdens de trekperiode. Op regionale schaal zijn er in Papendrecht enkele waarnemingen en verblijfplaatsen vastgesteld. Binnen het plangebied is de ruige dwergvleermuis ook waargenomen. Net als bij de gewone dwergvleermuis worden deze effecten gemitigeerd door het creëren van alternatieve verblijfplaatsen in de directe omgeving. Hierdoor wordt op korte termijn geen negatieve impact verwacht en blijft de staat van instandhouding op lokaal niveau behouden.

Als gevolg van de werkzaamheden gaan in totaal negen verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren, waarvan drie jaarrond gebruikte verblijfplaatsen, vier zomerverblijfplaatsen en twee paarverblijfplaatsen, allen met een mogelijke milde winterfunctie. Daarnaast verdwijnen vijf paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis,

met een mogelijke milde winterfunctie. De aangetroffen verblijfplaatsen in het plangebied maken onderdeel uit van een groter netwerk aan verblijfplaatsen in de directe omgeving. Slechts een klein deel van de lokale populatie ondervindt gevolgen van de geplande werkzaamheden.

Maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in 'Activiteitenplan' van 20 januari 2025.

De voorgestelde maatregelen om de negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden zoveel mogelijk te mitigeren en te compenseren achten wij voldoende. Op een aantal onderdelen hebben wij de maatregelen aangescherpt in de specifieke voorschriften om de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis te kunnen borgen. Hieronder lichten wij dit toe. In deze beschikking zijn verder algemene voorschriften opgenomen voor een juiste toepassing en naleving van de omgevingsvergunning door de vergunninghouder en gemachtigde.

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

Als gevolg van de werkzaamheden gaan drie jaarrond gebruikte verblijfplaatsen, vier zomerverblijfplaatsen en twee paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en vijf paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis verloren. Op 19 en 20 juni 2025 zijn 56 tijdelijke vleermuiskasten, waarvan 28 van het type ANS-1 Batbox en 28 van het type Mark vleermuiskast, gerealiseerd in de omgeving van het plangebied. In appendix II *alternatieve voorzieningen* zijn de exacte adressen met fotomateriaal weergegeven. In de permanente situatie worden de oorspronkelijke verblijfplaatsen weer toegankelijk gemaakt door het verwijderen van de tijdelijke afsluitmiddelen, zoals exclusion flaps en weringsborstels. Hiermee worden er gedurende de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat tijdelijk niet beschikbaar is.

Buiten de kwetsbare periode worden de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er vleermuizen aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit wordt uitgevoerd door exclusion flaps en weringsborstel.

Het ongeschikt maken wordt uitgevoerd in de actieve periode, die loopt van 15 april tot met 15 oktober, van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. De exclusion flaps waarmee de bebouwing ongeschikt is gemaakt, dienen gedurende minimaal vijf dagen met gunstige weersomstandigheden (minimaal 10° Celsius, een windkracht van minder dan 3 Bft en droog) te worden ingezet. Minimaal drie van de vijf dagen met gunstige weersomstandigheden dienen aaneengesloten te zijn. Bij overdag slecht weer en 's avonds rond zonsondergang en in de nacht goed weer, telt dit nog steeds als een dag met gunstige weersomstandigheden. Indien invliegopeningen met elkaar in verbinding staan is het per drie meter toegestaan om de overige openingen ongeschikt te maken door middel van weringsborstels, rondschuim of compriband zonder plakranden, onder voorwaarde dat minimaal één van deze openingen ongeschikt wordt gemaakt door middel van een exclusion flap. Er wordt expliciet geen gebruik gemaakt van netten, folie of purschuim. Na het ongeschikt maken wordt een controle uitgevoerd door de ecologisch deskundige alvorens het plangebied wordt vrijgegeven. Daarmee wordt voorkomen dat er dieren kunnen worden verwond of gedood. Het controlebezoek moet uiterlijk zijn uitgevoerd op 15 oktober. De ecologisch deskundige dient verslag te doen van het ongeschikt maken in het ecologisch logboek (voorschrift 2). Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit de meest recente Kennisdocumenten Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis (BIJ12).

De tijdelijke voorzieningen mogen pas worden verwijderd nadat de permanente voorzieningen functioneel zijn. De permanente voorzieningen voor zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn pas functioneel na een gewenningsperiode van drie maanden. Hierbij tellen enkel de maanden

april tot en met oktober. Indien de tijdelijke voorzieningen in gebruik zijn mogen deze pas verwijderd worden buiten de kwetsbare periode, nadat de gewentijd voor de permanente voorzieningen is verstreken en nadat er door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat de voorzieningen uit vrije wil zijn verlaten.

Cumulatie

Bij de toetsing van de effecten op de staat van instandhouding, hebben wij getoetst of er cumulatieve effecten kunnen optreden als gevolg van andere plannen of projecten die in de omgeving van het plangebied uitgevoerd worden. Er zijn geen plannen of projecten in de omgeving bekend die gevolgen hebben voor dezelfde lokale populaties van de betrokken soorten. Van negatieve cumulatieve effecten is geen sprake.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de voorgestelde maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken. De werkzaamheden leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

Samenhangende besluiten

Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten op gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteiten te kunnen uitvoeren. Kijk voor meer informatie op: <https://omgevingswet.overheid.nl/checken>.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande is de zekerheid verkregen dat de aanvraag voldoet aan het toetsingskader dat betrekking heeft op de in de aanvraag opgenomen flora- en fauna-activiteit en beschermde soorten, zodat de aangevraagde omgevingsvergunning op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet wordt verleend. Aan deze omgevingsvergunning zijn voorschriften verbonden. De omgevingsvergunning treedt in werking vanaf de dag na bekendmaking en is geldig tot en met juni 2030.

Appendix

Appendix I Locaties aangetroffen verblijfplaatsen

Type verblijfplaats	Individen	Adres	Opmerkingen
Jaarrond verblijfplaats	1	Stellingmolen 266	Invliegend in de hoek rechtsboven bij dit adres. In het najaar was hier een baltsend exemplaar aanwezig.
Jaarrond verblijfplaats	1	Stellingmolen 183	Een verblijfplaats van een gewone dwergvleermuis bevindt zich achter de boeidelen helemaal rechts in de hoek (vooraanzicht). In het najaar was hier een baltsend exemplaar aanwezig.
Jaarrond verblijfplaats	1	Stellingmolen 63	Aan de achterzijde van Stellingmolen 63 bevindt zich een verblijfplaats. In het najaar was hier een baltsend exemplaar aanwezig.
Zomerverblijfplaats	1	Stellingmolen 312B	Bij de gevel aan de zuidwestkant, rechts bovenin, bevindt zich een verblijfplaats van een gewone dwergvleermuis in de openingen tussen muur en dakgoot.
Zomerverblijfplaats	2	Stellingmolen 284B	2 Gewone dwergvleermuizen zwermen boven het linker raam, bij de open stootvoegen in het overstek bij de kantpannen (linkerhoek in vooraanzicht).
Zomerverblijfplaats	1	Stellingmolen 244	Aan de linkerkant van de bovenkant van de regenpijp zit een verblijfplaats van een gewone dwergvleermuis.
Zomerverblijfplaats	1	Stellingmolen 193	Uitvlieger uit open stootvoeg boven dorpel bij linker raam.
Paarverblijfplaats	1	Stellingmolen 288 tot 318	Een gewone dwergvleermuis baltst rondom deze huisnummers. De exacte verblijfplaats werd niet aangetroffen.
Paarverblijfplaats	1	Stellingmolen 109 - 179	Een baltsend exemplaar rond het binnenplein aan de achterzijde van deze adressen. De exacte verblijfplaats werd niet aangetroffen.

Tabel 4: De locaties van de aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis.

Type verblijfplaats	Adres	Opmerkingen
Paarverblijfplaats	Stellingmolen 167	Voorzijde stationair baltsend exemplaar op de hoek van dit adres, ter hoogte van regenpijp.
Paarverblijfplaats	Stellingmolen 53	Achterzijde, stationair baltsend vanuit de gevel ter hoogte van dit adres
Paarverblijfplaats	Stellingmolen 79	Voorzijde, stationair baltsend vanuit open stootvoeg in de gevel.
Paarverblijfplaats	Stellingmolen 95	Voorzijde, stationair baltsend vanuit de gevel van dit adres
Paarverblijfplaats	Stellingmolen 99	Voorzijde, stationair baltsend vanuit de gevel, tweede verdieping in hoek linksboven het raam.

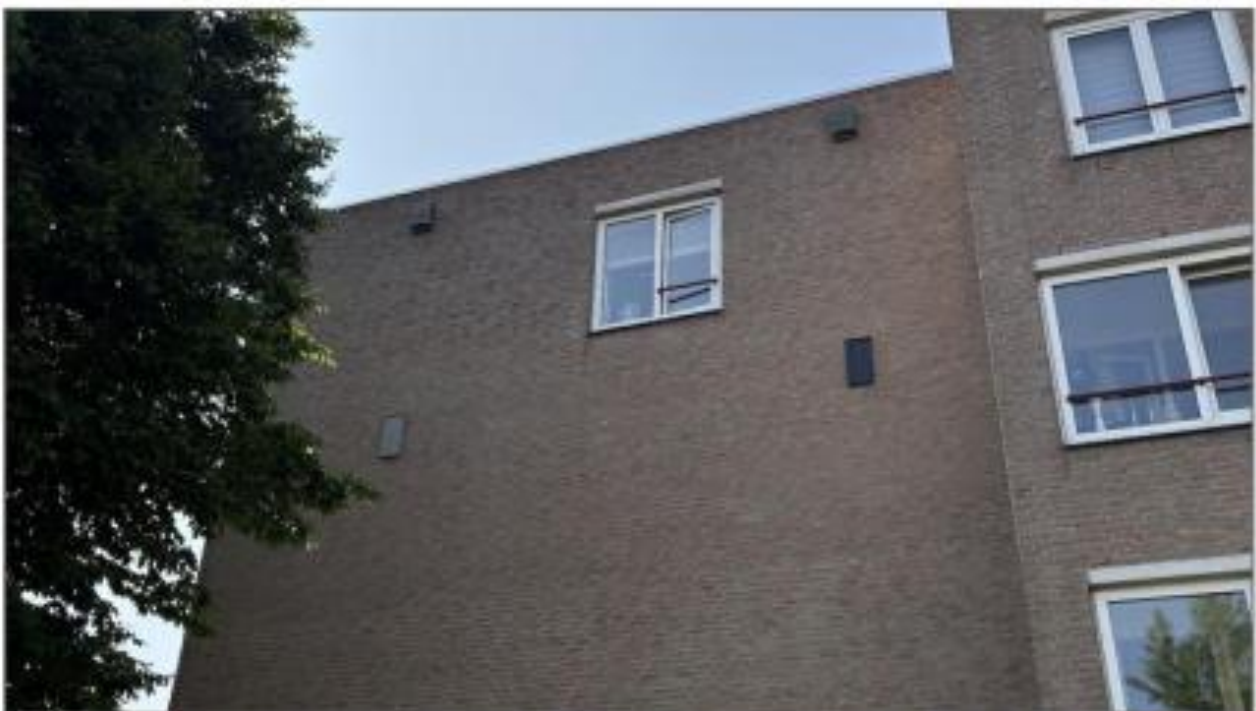
Appendix II Alternatieve voorzieningen

Type kast	Straat	Huisnummer	Aantal	Richting
ANS-1 Bat Box	Bosbesplein	2 t/m 84	2	Oost
ANS-1 Bat Box	Bosbesplein	2 t/m 84	2	Noord
ANS-1 Bat Box	Bosbesplein	2 t/m 84	6	Zuid
ANS-1 Bat Box	Bosbesplein	2 t/m 84	1	West
ANS-1 Bat Box	Sleutelbloemplein	2 t/m 58	3	Noord
ANS-1 Bat Box	Sleutelbloemplein	2 t/m 58	6	Oost
ANS-1 Bat Box	Sleutelbloemplein	2 t/m 58	4	Zuid
ANS-1 Bat Box	Sleutelbloemplein	2 t/m 58	2	West
ANS-1 Bat Box	Stellingmolen	18	1	Oost
ANS-1 Bat Box	Stellingmolen	270	1	Noord
Mark	Bosbesplein	2 t/m 84	2	Oost
Mark	Bosbesplein	2 t/m 84	2	Noord
Mark	Bosbesplein	2 t/m 84	3	Zuid

Mark	Bosbesplein	2 t/m 84	1	West
Mark	Sleutelbloemplein	2 t/m 58	5	Noord
Mark	Sleutelbloemplein	2 t/m 58	4	Oost
Mark	Sleutelbloemplein	2 t/m 58	5	Zuid
Mark	Sleutelbloemplein	2 t/m 58	2	West
Mark	Stellingmolen	7	1	West
Mark	Stellingmolen	276	3	West

Figuur 2: ANS-1 Batbox en Mark vleermuiskast aan Bosbesplein 2 t/m 84. Foto: Bats & Birds

Figuur 3: twee ANS-1 Bat Boxen en twee mark vleermuiskasten aan Bosbesplein 2 t/m 84. Foto: Bats & Birds

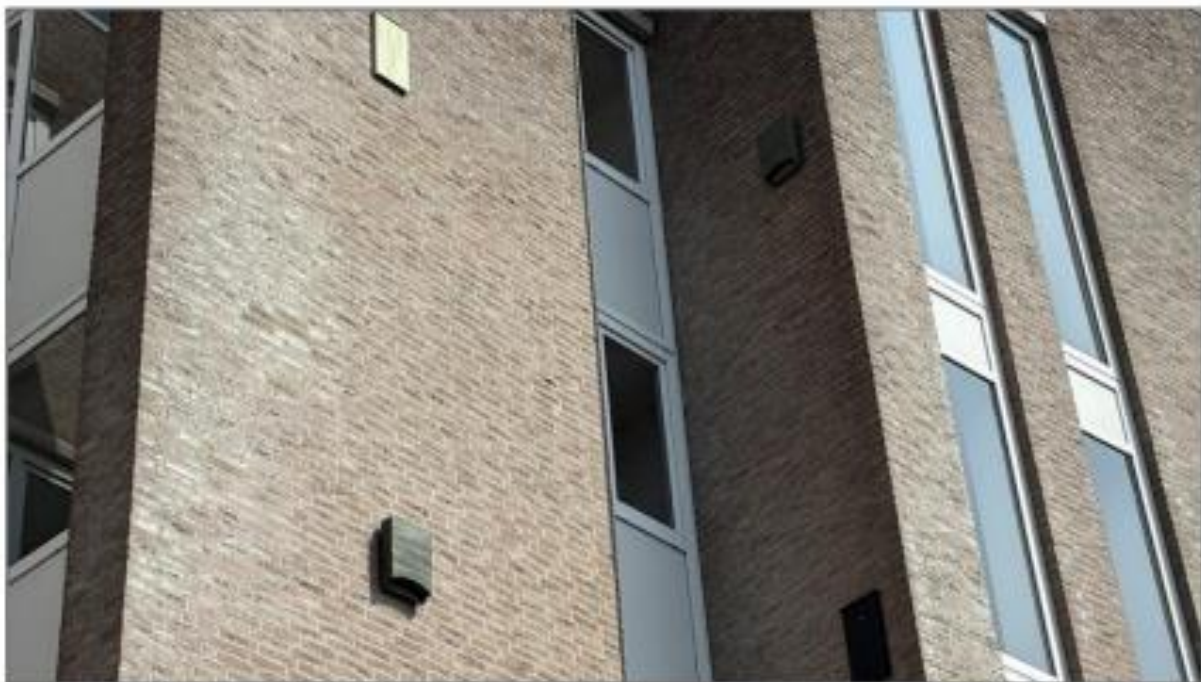
Figuur 4: twee ANS-1 Batboxen en twee Mark vleermuiskasten aan Bosbesplein 2 t/m 84. Foto: Bats & Birds

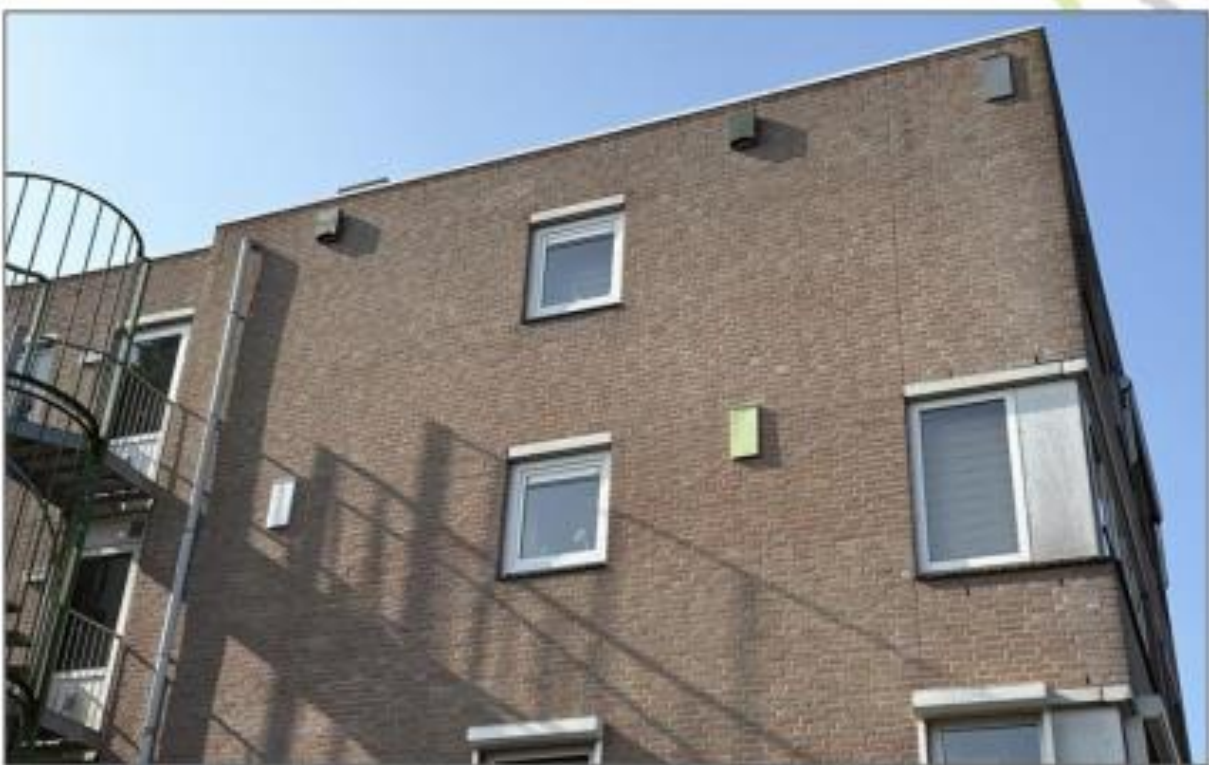
Figuur 5: Mark vleermuiskast aan Bosbesplein 2 t/m 84. Foto: Bats & Birds

Figuur 6: twee ANS-1 Batboxen en twee Mark vleermuiskasten aan Bosbesplein 2 t/m 84. Foto: Bats & Birds

Figuur 7: twee ANS-1 Bat Boxen en twee mark vleermuiskasten aan Bosbesplein 2 t/m 84. Foto: Bats & Birds

Figuur 8: Twee ANS-1 Batboxen en drie Mark vleermuiskasten aan Sleutelbloemplein 2 t/m 54. Foto: Bats & Birds

Figuur 9: mark vleermuiskast aan Sleutelbloemplein 2 t/m 54. Foto: Bats & Birds

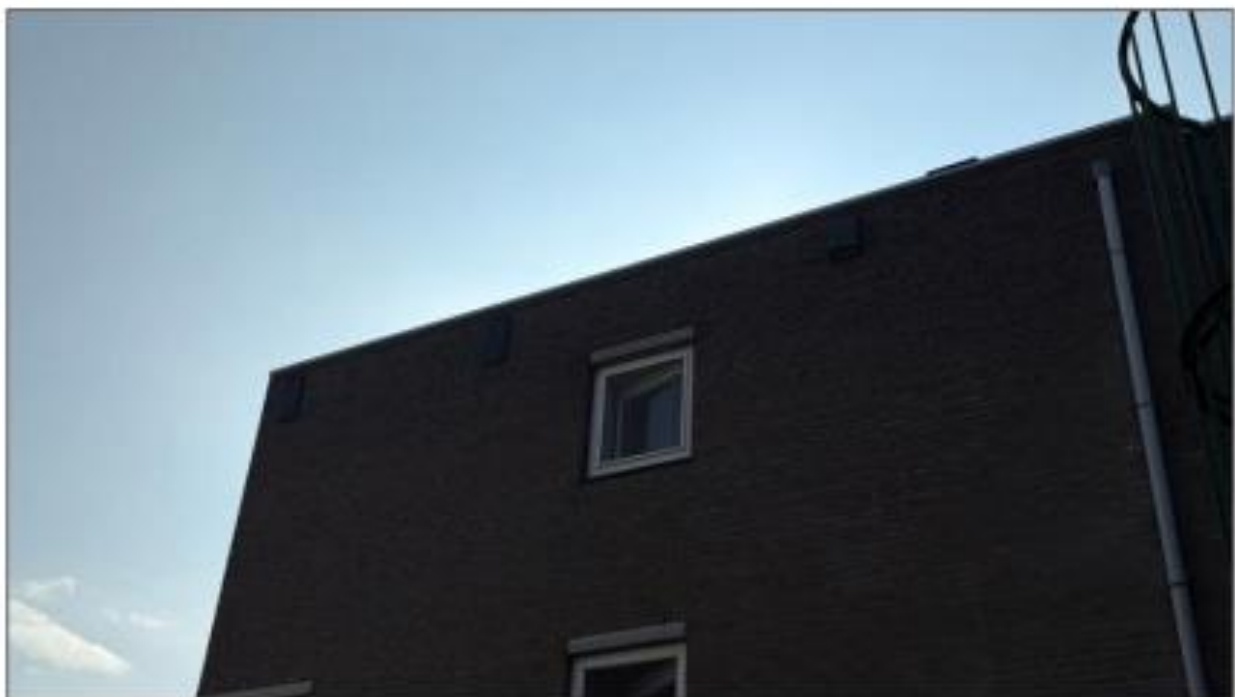
Figuur 10: ANS-1 Batbox en Mark vleermuiskast aan Sleutelbloemplein 2 t/m 54. Foto: Bats & Birds

Figuur 11: ANS-1 Batbox en Mark vleermuiskast aan Sleutelbloemplein 2 t/m 54. Foto: Bats & Birds

Figuur 12: ANS-1 Batbox aan Sleutelbloemplein 2 t/m 54. Foto: Bats & Birds

Figuur 13: ANS-1 Bat Box en twee Mark vleermuiskasten aan Sleutelbloemplein 2 t/m 54. Foto: Bats & Birds

Figuur 14: ANS-1 Batbox en twee Mark vleermuiskasten aan Sleutelbloemplein 2 t/m 54. Foto: Bats & Birds

Figuur 15: ANS-1 Bat Box en Mark vleermuiskast aan Sleutelbloemplein 2 t/m 54. Foto: Bats & Birds

Figuur 16: drie ANS-1 Batbaxen en drie Mark vleermuiskasten aan Sleutelbloemplein 2 t/m 54. Foto: Bats & Birds

Figuur 17: Drie ANS-1 Bat Baxen aan Sleutelbloemplein 2 t/m 54. Foto: Bats & Birds

Figuur 18: ANS-1 Batbox en twee Mark vleermuiskasten aan Sleutelbloemplein 2 t/m 54. Foto: Bats & Birds

Figuur 19: Mark vleermuiskast aan Stellingmolen 7. Foto: Bats & Birds

Figuur 20: ANS-1 Batbox aan Stellingmolen 18. Foto: Bats & Birds

Figuur 21: ANS-1 Bat Box aan Stellingmolen 270. Foto: Bats & Birds

Figuur 22: Drie Mark vleermuiskasten aan Stellingmolen 276. Foto: Bats & Birds